

การพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของนักเรียนอนุบาล
The Development of Gross Motor Skills by Using the Folk Games Activities
of Kindergarten Students

อาพีชา ผดุงผล¹

นวพร แซ่เลื่อง²

Arpheesa Padungpon¹

Nawaporn Sae-Luang²

^{1,2} สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

E-mail : eduyru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของการเล่นพื้นบ้านของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาล ๔ (ธนวิถี) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถทางด้านการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาล๔ (ธนวิถี) อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 32 คน โดยใช้ในการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนและหลังการทดลองและแบบบันทึกพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ระหว่างการทำกรทดลอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.53/90 2)หลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน นักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การเล่นพื้นบ้าน นักเรียนอนุบาล

The Development of Gross Motor Skills by Using the Folk Games Activities
of Kindergarten Students.

The purpose of this research were to find the effectiveness of folk games of kindergarten students Year 3/1, Thesaban 4 (Thanawithi) School and to compare the ability to use the muscles of the students between before and after treatment. The sample is a kindergarten aged between 5 - 6 years academic year 2018, Thesaban 4 (Thanawithi), Muang District, Yala Province, 32 people using a specific selection. Research tools consists of plans to experience local folk games, the ability test to use gross motor skill before and after the experiment and the behavior record during the experiment. The research finding were as follows: 1) The efficiency of the activities of folk games to improve the skills of using gross motor skill that are as effective as 84.53 / 90 2) after organizing activities for folk games Students had the ability to use gross motor skill higher than before the experiment with statistical significance at .01 level.

Keywords : Gross Motor Skills , Folk Games Activities , Kindergarten Students

1. บทนำ

พัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยในช่วงอายุ 3-6 ปี จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเรื่องความสูงและน้ำหนัก เด็กจะมีสัดส่วนของร่างกาย ใกล้เคียงกับผู้ใหญ่มากขึ้น แขนและขาวยาวขึ้น เคลื่อนไหวคล่องแคล่วขึ้น ชอบวิ่งเล่น กระโดดโลดเต้น ไม่อยู่นิ่งพร้อมทำกิจกรรมที่ต้องใช้แรง ใช้กำลังมากขึ้น (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2558) การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ จำเป็นต้องใช้ส่วนที่เรียกว่า กล้ามเนื้อใหญ่ ซึ่งทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ได้แก่ กล้ามเนื้อบริเวณลำตัว แขน ขา รวมไปถึงความสัมพันธ์กันของอวัยวะต่างๆ ซึ่งทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่มีหน้าที่สำคัญในการเคลื่อนไหวอวัยวะหรือส่วนต่างๆ ของร่างกาย และยังช่วยในการทรงตัวเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเดิน การวิ่ง กระโดดจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกกล้ามเนื้อให้แข็งแรง เพื่อที่จะสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ คือ ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเริ่มจากศีรษะไปสู่ปลายเท้า จากลำตัวไปยังแขน มือ และนิ้ว จากสะโพกไปยังขา จนถึงปลายเท้า การเคลื่อนไหวของเด็กจะพัฒนาได้เพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมของร่างกาย ซึ่งการเคลื่อนไหวร่างกายพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ 1) การเคลื่อนไหวร่างกายแบบเคลื่อนที่ 2) การเคลื่อนไหวร่างกายแบบไม่เคลื่อนที่ และ 3) การเคลื่อนไหวร่างกายแบบประกอบอุปกรณ์ การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริม

พัฒนาการทางด้านร่างกายนั้น สามารถจัดกิจกรรมได้หลายกิจกรรมเช่น กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นต้น เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่แข็งแรง เมื่อร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์แล้ว พัฒนาการด้านอื่นก็จะสมบูรณ์ตามไปด้วย กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ เพราะเด็กได้ออกกำลังกายและเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเต็มที่ โดยผ่านการเล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น การละเล่นพื้นบ้านเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กสนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียดและทำให้เด็กเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม เป็นกระบวนการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย เป็นการส่งเสริมพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้แข็งแรง คล่องแคล่ว ว่องไว ด้านอารมณ์และสังคม การเล่นสอนให้เด็กรู้จักเหตุผล การปรับตัวเข้าสังคมอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักกติกาในสังคม รู้จักแบ่งปัน ทำให้เด็กมีสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่น นอกจากนั้นการเล่นยังทำให้เด็กมีอารมณ์แจ่มใสรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง ด้านสติปัญญา การเล่นทำให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิด ตามสภาพแวดล้อมมีโอกาสแสดงออกเรียนรู้ที่จะใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ เป็นต้น การเล่นที่เป็นกิจกรรมที่สำคัญในวัยเด็ก ทำให้เด็กสามารถเป็นผู้ใหญ่ ที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพในสังคม การละเล่นพื้นบ้านถือว่าการละเล่นประเภทหนึ่ง และการละเล่นพื้นบ้าน เป็นการละเล่นเพื่อออกกำลังกายที่ทำให้เด็กเกิดสมรรถภาพทางกายที่ดี มีความสุข เพลิดเพลิน และสนุกสนาน (สำราญ ผลดี, 2552 : 3)

จากการที่ผู้วิจัยได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โรงเรียนเทศบาล ๔ (ธนวิถี) พบว่า ปัญหาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนชั้นอนุบาล ซึ่งสังเกตเห็นได้จากการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกายหน้าเสาธง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเด็กบางคนไม่สามารถทรงตัวขณะกระโดดได้ ยืนขาเดียวได้เป็นเวลาสั้น รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นไม่ได้ ไม่มีความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม ทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้แข็งแรง จึงมีแนวคิดที่จะนำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านมาใช้ในกิจกรรมกลางแจ้ง เพื่อพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอน พ่อ-แม่ ผู้ปกครองที่พบปัญหาเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สามารถนำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านไปปรับใช้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในชีวิตประจำวันให้ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์การพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยใช้กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน ของนักเรียนชั้นอนุบาล 3/1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 เท่ากับ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของนักเรียนชั้นอนุบาล 3/1 ระหว่างก่อนและหลังการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

3. วิธีการดำเนินงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาล๔ (ธนวิถี) อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 164 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาล๔ (ธนวิถี) อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 33 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 3.1 แผนการจัดกิจกรรมเกมการเล่นพื้นบ้าน
- 3.2 แบบทดสอบเชิงปฏิบัติการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนและหลังทดลอง
- 3.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระหว่างทดลอง
- 3.4 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเกมการเล่นพื้นบ้าน

4. ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ผล

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของกิจกรรมกลางแจ้งการเล่นพื้นบ้าน เพื่อพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาล๔ (ธนวิถี) จังหวัดยะลา มีค่าร้อยละของคะแนนระหว่างทดลอง (E_1) เท่ากับ 84.53 ค่าร้อยละของคะแนนหลังการทดลอง (E_2) เท่ากับ 90 เมื่อนำประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย E_1/E_2 ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 พบว่าค่า E_1/E_2 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด แสดงว่าเป็นไปตามสมมติฐาน

2. หลังการจัดกิจกรรมกลางแจ้งการเล่นพื้นบ้าน นักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ก่อนการทดลอง เท่ากับ 9.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.05 หลังการทดลองค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 13.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.04 เมื่อทดสอบค่าที่ (t-test) พบว่ามีค่าที่ (t-test) เท่ากับ 21.07 Sig อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ.01 แสดงว่าหลังการทดลองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาล๔ (ธนวิถี) มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการทดลองเป็นไปตามสมมติฐาน

การจัดกิจกรรมกลางแจ้งการเล่นพื้นบ้าน เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นภาคปฏิบัติ เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกประสบการณ์ในการใช้กล้ามเนื้อบริเวณลำตัว แขน ขา รวมไปถึงความสัมพันธ์กันของอวัยวะต่างๆ ดังที่ ศิรินทร กาญจันดา (2553 : 30) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ คือ ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเริ่มจากศีรษะไปสู่ปลายเท้า จากลำตัวไปยังแขน มือ และนิ้ว จากสะโพกไปยังขา จนถึงปลายเท้า การเคลื่อนไหวของเด็กจะพัฒนาได้เพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมของร่างกาย การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกายนั้น สามารถจัดกิจกรรมได้หลายกิจกรรม เช่น กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นต้น เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกายที่แข็งแรง เมื่อร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์แล้ว พัฒนาการด้านอื่นก็จะสมบูรณ์ตามไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ผู้วิจัยได้ยึดหลักการจัดกิจกรรม โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมกลางแจ้ง ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมมอญซ่อนผ้า เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการเดิน วิ่ง นั่ง และทรงตัว กิจกรรมลิงชิงบอล เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ในการโยน รับ และกระโดด เป็นต้น ซึ่งการร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรม มีลำดับขั้นตอนในการเล่นไม่ซับซ้อน เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินและมั่นใจที่จะทำกิจกรรมในขั้นต่อไป สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2552 : 7-34) กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ซึ่งสามารถพัฒนาโดยใช้กิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเล่นกลางแจ้ง เป็นการเล่นนอกห้องเรียนเพื่อทำให้เด็กแข็งแรง ได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระ เด็กมีโอกาสได้พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่เป็นหลัก การเล่นกลางแจ้งเป็นการพัฒนาเด็กด้านร่างกายโดยเฉพาะ ขณะที่เด็กเล่น เด็กจะเคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วนทำให้กล้ามเนื้อทำงานได้อย่างประสานสัมพันธ์และมีประสิทธิภาพ และในส่วนของการเล่นร่างกาย เป็นทักษะพื้นฐานการเคลื่อนไหวของส่วนต่างๆ ของร่างกายเป็นการสร้างและพัฒนาให้เด็กตระหนักในหน้าที่ของร่างกายสามารถควบคุมการใช้งานของส่วนต่างๆ ของร่างกายให้สัมพันธ์กันอย่างถูกจังหวะเวลา การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบด้วย การควบคุม การทรงตัว การควบคุมการใช้กล้ามเนื้อแขน ขา และการเคลื่อนไหวในระดับปฐมวัย ดังนั้น การพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับ พรใจ สายศ (2553 : 30 – 31) การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ เป็นการพัฒนาโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ การใช้สื่ออุปกรณ์ในการเคลื่อนไหว โดย พ่อ แม่ ครู หรือผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก มีความสำคัญที่จะช่วยให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมในร่มและกลางแจ้งที่

ตอบสนองความจำเป็นและความต้องการทางธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมพัฒนาในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของผลการวิจัยที่พบว่าหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาล๔ (ชนวิถิ) มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาล๔ (ชนวิถิ) มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยทางสถิติ สอดคล้องกับ พาลาตี หมาดเต๊ะ (2557) ได้ศึกษาผลของการฝึกการเล่นพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจาก ใช้กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เด็กปฐมวัยชายและหญิง มีค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ระดับดี ดังนั้น การฝึกกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน จึงมีผลดีต่อเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับบุณิน สีแก่ (2556) ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนระดับปฐมวัย ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาาระดับเล็กน้อย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ของกลุ่มตัวอย่าง สูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรม วิธีดำเนินกิจกรรม ขั้นตอนการทำกิจกรรม ระยะเวลาในการทำกิจกรรม วิธีการวัดผล มาใช้แต่ละกิจกรรมให้พร้อม
2. ต้องศึกษาและทำความเข้าใจกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน และกติกาการเล่นให้เข้าใจ เพื่อที่จะสามารถอธิบายและสาธิตให้เด็กเข้าใจได้อย่างถูกต้อง
3. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมในทุกขั้นตอน และกระตุ้นให้เด็กได้ร่วมกิจกรรม เพื่อให้เด็กรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม
4. การจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ครูควรจัดสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ที่หลากหลายและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ในแต่ละวัย
2. ควรมีการศึกษาด้านการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน ที่มีต่อความสามารถด้านอื่นๆ เช่น ด้านสังคม ด้านจริยธรรม และด้านสติปัญญา เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาการเล่นที่บ้านของแต่ละภาค ที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กปฐมวัย

6. เอกสารอ้างอิง

ประไพ ประดิษฐ์สุวรรณ, 2558 พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็ก. (ออนไลน์)

<http://taamkru.com/th/%E0%B8%99/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561.

พรใจ สารยศ. 2553. กระบวนการส่งเสริมการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยใชกิจกรรม วิทยาศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์. ปรินญาณินพนธ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พาลาตี หมายเต๊ะ . 2557. ผลของการฝึกการเล่นที่บ้านที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2552. การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการ

พิเศษ ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ศิรินทร กาญจันดา 2553 การศึกษาความสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กที่มีความบกพร่องทาง

สติปัญญาระดับรุนแรง จากการใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมทักษะกลไกของสเปเชียลโอลิมปิคแห่งประเทศไทย ร่วมกับกิจกรรมฝึกสมรรถภาพทางกาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำราญ ผลิต, 2552 **อีกสักนิด ชีวิตก็เป็นสุข**. กรุงเทพฯ : แพลนปีการพิมพ์.